

Oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen rahoitus

Annika Bussman
19.1.2021

Lähtökohdat

- Hallitusohjelma
  - Rakennetaan oppivelvollisuuden sisään erilaisia opinto- ja tukimuotoja, jotka voidaan sisällyttää toisen asteen tutkintoihin, esimerkiksi kymppiluokat, **kansanopistot**, työpajatoiminta, kuntoutus, valmentavat koulutukset.
  - Oppivelvollisuustehtävään liittyvien erilaisten koulutusmuotojen järjestäjille korvataan täysimääräisesti oppivelvollisuustehtävään liittyvät kustannukset, **kuten maahanmuuttajien koulutusta koskevien säädösten kohdalta on jo tehty**

Lähtökohdat

- Oppivelvollisuuslaki 1214/2020
- Laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta 1219/2020
- Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (1221/2020)
- Talousarvio, momentti 29.10.31
  - Vuodelle 2021 lisätty 1,8 milj. euroa (Oppivelvollisuuden laajentaminen)

Laki vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta 1219/2020

- 9 § Valtionosuuden määrä
  - Kansanopistojen ylläpitäjälle, joka järjestää 7 a luvussa tarkoitettua koulutusta, valtionosuutta myönnetään koulutuksen järjestämiseen sata prosenttia 8 §:n mukaan lasketusta euromäärästä opetus- ja kulttuuriministeriön 10 §:n nojalla vahvistamalle määrälle oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta.
  - ... Valtionosuutta myönnetään kuitenkin kansanopiston, opintokeskuksen, kansalaisopiston tai kesäyliopiston ylläpitäjälle **sata prosenttia** 8 §:n mukaan lasketusta euromäärästä opetus- ja kulttuuriministeriön 10 §:n nojalla vahvistamalle määrälle sellaista oppilaitoksen ylläpitäjän järjestämää koulutusta, joka on hyväksytty kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 11 §:ssä tarkoitettuun opiskelijan kotoutumissuunnitelmaan **tai joka on oppivelvollisuuslain (1214/2020) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulutusta...**

7 a luvussa tarkoitetun koulutuksen rahoitus

- Toteutetaan hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti
- Periaatteet:
  - Varainhoitovuoden rahoitusta määrättäessä huomioitaisiin vuodesta 2024 alkaen varainhoitovuotta edeltänyttä vuotta edeltäneen vuoden toteutuneet suoritteet.
    - Eli vuoden 2024 rahoitus määräytyy vuonna 2022 § 7a mukaisesti järjestetyn koulutuksen toteutuneiden suoritteiden perusteella, vuoden 2025 rahoitus vuoden 2023 toteutuneiden suoritteiden perusteella jne.
  - Rahoitettavien suoritteiden valtionosuus korotetaan 57 %:ista 100 %:iin (Lehtimäen opiston valtionosuus korotetaan 80 %:ista 100 %:iin)

7 a luvussa tarkoitetun koulutuksen rahoitus

- Rahoitettavien suoritteiden enimmäismäärä määräytyy budjetissa myönnetyn määrärahan mukaan
- Mikäli koulutusvolyymi on talousarvion määrärahaa suurempi, rahoitettavien oppivelvollisuuskoulutuksen opiskelijaviikkojen määrää suhteutetaan tasaisesti kaikkien osalta saman suuruisella kertoimella alaspäin, kunnes oppivelvollisuuskoulutuksen budjettimäärärahan taso saavutetaan.
- Lisärahoituksella rahoitetaan ainoastaan valtionosuuden korotus, uusia suoritteita tätä tehtävää varten ei voida myöntää

7 a luvussa tarkoitetun koulutuksen rahoitus

- Siirtymäkausi 2021 – 2023
- 2021
  - Opetushallitus kerää 2021 syyskuun tiedonkeruussa (20.9.) tiedon siitä kuinka monta opiskelijaa opiskelee kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksessa
  - Jokaisesta syyskuusta kirjoilla olevasta opiskelijasta kansanopistolle maksettaisiin 17 opiskelijaviikon korotetun valtionosuuden rahoitus (57 → 100 % tai 80 → 100 %)
  - Mikäli koulutusvolyymi on talousarvion määrärahaa suurempi, rahoitettavien oppivelvollisuuskoulutuksen opiskelijaviikkojen määrää suhteutetaan tasaisesti kaikkien osalta saman suuruisella kertoimella alaspäin, kunnes oppivelvollisuuskoulutuksen budjettimäärärahan taso saavutetaan
  - Syyskuussa saadun tiedon perusteella tehdään OKM:ssä suorituspäätös ja rahoitus tulisi maksatukseen marraskuussa ja joulukuussa. Käytännössä puolet rahoituksesta maksetaan marraskuussa ja toinen puolisko joulukuussa

7 a luvussa tarkoitetun koulutuksen rahoitus

- 2022 (siirtymäkausi)
  - marraskuussa 2021 tehtävään vuoden 2022 yksikköhinta- ja suoritepäätökseen kansanopistoille laskettaisiin korotus vuoden 2021 syyskuun tiedonkeruun opiskelijamäärien mukaan. Jokaisen oppilaitoksen oppivelvollisuuden piirissä olevan koulutuksen opiskelijamäärä kerrottaisiin 34 opiskelijaviikolla, josta muodostuu rahoituspäätökseen tuleva valtionosuuden korotus (43 tai 20 %).
  - vuoden 2022 rahoitus tarkistettaisiin vuoden 2022 syyskuun 20. päivän opiskelijamäärätietojen mukaiseksi, joiden osalta rahoituksen perusteena käytetään 17 opiskelijaviikkoa per opiskelija (kevään 2022 osalta jää voimaan edellisen syksyn opiskelijamäärä x 17 opiskelijaviikkoa
  - Uusi vuoden 2022 rahoitusta koskeva päätös tehtäisiin lokakuussa 2022 ja rahoituserät tarkistettaisiin uuden päätöksen mukaisiksi marraskuussa 2022.

7 a luvussa tarkoitetun koulutuksen rahoitus

- Mikäli oppilaitosten yhteenlaskettu rahoitus ylittää vuoden 2022 talousarvion enimmäismäärärahan, rahoitettavien opiskelijaviikkojen määrä suhteutetaan sekä vuoden 2021 marraskuun päätöksen, että lokakuussa 2022 tehtävän tarkistuksen yhteydessä tasaisesti kertoimella alaspäin, kunnes saavutetaan enimmäismäärärahan taso. Mikäli vuoden 2021 marraskuussa on jo jouduttu suhteuttamaan, lokakuun 2022 tarkistuksessa tämän vaikutus poistetaan ennen kuin kaikille koulutusta järjestäneille tehdään koko vuotta koskeva yhdellä ja samalla kertoimella tehtävä suhteutus. Näin varmistetaan, että suhteutus vaikuttaa vuoden aikana sekä keväällä että syksyllä toteutettuun koulutukseen samalla tavalla.

7 a luvussa tarkoitettun koulutuksen rahoitus

- 2023 (siirtymäkausi)
  - Vuonna 2023 toimittaisiin vastaavasti kuin vuonna 2022, käyttäen opiskelijamääräperusteena syyskuun 2022 opiskelijamäärää ja tarkistuksessa syyskuun 2023 opiskelijamäärää.
  - Mahdollista suhteutusta tehdään vastaavalla tavalla kuin vuonna 2022

**OPETUS- JA
KULTTUURI-
MINISTERIÖ**

UNDERVISNINGS-
OCH KULTUR-
MINISTERIET

MINISTRY OF
EDUCATION
AND CULTURE